NORAKSTS

Lieta Nr. A 42 7468 09
Lietvedības Nr. A 03136-10/8

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2010.gada 19.oktobrī

Administratīvā rajona tiesa
šādā sastāvā: tiesnesis M.Birkmanis,

piedaloties pieteicējam *V.V.*,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu *V.V.* (personas kods */personas kods/*) pieteikumā par Rīgas pašvaldības policijas 2009.gada 23.marta lēmuma Nr.D57/1-25/16 atcelšanu.

Aprakstošā daļa

[1] 2009.gada 23.februārī, plkst.13.19, Rīgas pašvaldības policijas Ceļu policijas pārvaldes inspektore sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu – paziņojumu Nr.D57 107237404 (turpmāk arī – protokols – paziņojums) par to, ka transportlīdzeklis Mazda, ar valsts reģistrācijas numuru */reģistrācijas numurs/*, novietots stāvēšanai Rīgā, pie nama */adrese/*, pārkāpjot Ministru kabineta 2004.gada 29.jūnija noteikumu Nr.571 „Ceļu satiksmes noteikumi" (turpmāk – Ceļu satiksmes noteikumi) 135.6.punktā noteiktās prasības, un transportlīdzekļa vadītājs ir izdarījis Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk – LAPK) $149.^{10}$ panta piektās daļas 8.punktā minēto administratīvo pārkāpumu. Transportlīdzekļa vadītājam, kas neatrodas pārkāpuma izdarīšanas vietā, nolemts uzlikt naudas sodu trīsdesmit latu apmērā.

[2] Nepiekrītot protokolam – paziņojumam, *V.V.* to apstrīdēja Rīgas pašvaldības policijas (turpmāk – atbildētāja) Ceļu policijas nodaļas priekšniekam, kas ar 2009.gada 23.marta lēmumu Nr.D57/1-25/16 (turpmāk – Lēmums) nolēma atstāt protokolu – paziņojumu negrozītu.

[3] 2009.gada 8.aprīlī Administratīvajā rajona tiesā saņemts *V.V.* (turpmāk arī – pieteicējs) pieteikums par Rīgas pašvaldības policijas 2009.gada 23.marta lēmuma Nr.D57/1-25/16 atcelšanu.

Pieteikums pamatots ar turpmāk minētajiem argumentiem.

[3.1] Pieteicējs, apstrīdot protokolu – paziņojumu, bija pievienojis dokumentus, kas apstiprina pieteicēja veselības stāvokli, proti, invalīda stāvvietu izmantošanas karti un invalīda apliecību. Minētie dokumenti netika ņemti vērā, tādējādi ir pārkāpts Administratīvā procesa likuma 9. un 10.pants.

[3.2] Automašīnu stāvvieta pie nama, kas atrodas Rīgā, */adrese/*, ir

apmēram 10 metru plata. Stāvvietas centrā bija novietotas automašīnas, un invalīdiem paredzētā vieta bija aizņemta. Pieņemot Lēmumu, iestādei bija jāņem vērā tas, ka pieteicējam nebija iespējas novietot savu transportlīdzekli citā stāvvietā tādēļ, ka visas invalīdiem paredzētās vietas bija aizņemtas. Savukārt stāvvietas, kas atradās tālāk, pieteicējam nav piemērotas veselības stāvokļa dēļ.

[3.3] 2009.gada 23.februārī bija ļoti slideni ceļi un trotuāri, taču pieteicējam ar kruķiem nav iespējams pārvietoties pa slideniem ceļiem. Līdz ar to pieteicējs bija spiests novietot automašīnu tieši */adrese/*, Rīgā, jo citu brīvu stāvvietu tur nebija.

[3.4] Pieteicējs vērš tiesas uzmanību uz to, ka viņš ir pirmās grupas invalīds un pārvietojas ar kruķiem. Pārvietojoties ar kruķiem, pieteicējs nevar veikt lielus attālumus. Tādējādi pieteicējs lūdz tiesu iespēju atrisināt radušos pieteicēja tiesību un interešu aizskārumu.

[4] Atbildētāju pārstāvošā iestāde Rīgas pašvaldības policija tiesā saņemtajā rakstveida paskaidrojumā pieteikumu neatzīst pilnībā un lūdz to noraidīt, pamatojoties uz Lēmumā un turpmāk minētajiem apsvērumiem.

[4.1] No lietas materiālos esošajām fotogrāfijām redzams, ka transportlīdzeklis novietots, pārkāpjot Ceļu satiksmes noteikumu 135.6.punktu. Turklāt no fotogrāfijām redzams, ka pretēji pieteicēja apgalvojumam, ka 2009.gada 23.februārī bija ļoti slideni ceļi un trotuāri, ceļa braucamā daļa un ietves bija pilnīgi sausas.

[4.2] Pieteicēja norādītie apstākļi par viņa veselības stāvokli, proti, ka viņš ir invalīds un līdz ar to viņam ir izsniegta invalīdu stāvvietu izmantošanas karte, piešķir pieteicējam tiesības novietot transportlīdzekli speciāli invalīdiem paredzētās vietās, bet nekādā gadījumā nepiešķir tiesības novietot transportlīdzekli, pārkāpjot Ceļu satiksmes noteikumus.

[4.3] Pieteicēja arguments, ka gan invalīdiem paredzētā stāvvieta, gan citas stāvvietas bija aizņemtas, neapstiprinās ar citiem pierādījumiem lietā, līdz ar to nevar tikt vērtēts un ir apšaubāms. Taču arī šis apstāklis neatbrīvo pieteicēju no likumā noteiktās administratīvās atbildības.

[5] Pieteicējs tiesas sēdē uzturēja pieteikumā minēto prasījumu, vienlaikus atzīstot, ka formāli ir pārkāpis Ceļu satiksmes noteikumu prasības, taču to ir darījis bezizejas situācijā. Pārkāpuma konstatēšanas laikā pieteicēja darba vieta bija juridiskajā birojā „*/Nosaukums/*”, kurš atradās */adrese/*. Kamēr iebraukšana Vecrīgā tika kontrolēta ar elektronisko viedkaršu palīdzību, transportlīdzekli varēja novietot stāvēšanai atļautā vietā. Kad 2009.gada sākumā atcēla caurlaides un Vecrīgā brīvi varēja iebraukt jebkurš transportlīdzeklis, ap plkst.10.00, kad pieteicējs brauca uz darbu, pie nama */adrese/* vairs nebija neviena brīva vieta transportlīdzekļa novietošanai stāvēšanai. Savukārt no lielāka attāluma pieteicējam ir ļoti grūti pārvietoties it sevišķi ziemas periodā, jo viņš ir invalīds. Ēkas apsargiem varēja palūgt nolikt no rīta pie ēkas barjeru, rezervējot vietu pieteicēja transportlīdzeklim, taču ap plkst.10.00 jau kāds cits šo barjeru bija nocēlis un novietojis tur savu mašīnu.

V.V. uzsvēra, ka Ceļu satiksmes noteikumus pārkāpis tikai tādēļ, ka nebija citas iespējas nokļūt darba vietā. Pieteicējs lūdza piemērot Administratīvā procesa likuma 12.pantu un saskaņā ar LAPK 21.panta otro daļu atzīt pārkāpumu par maznozīmīgu atbrīvojot no administratīvās atbildības.

[6] Atbildētājas pārstāvis uz tiesas sēdi nav ieradies. Atbildētāja par lietas izskatīšanas vietu un laiku informēta likumā noteiktajā kārtībā. No atbildētāja pārstāvja 2010.gada 13.oktobrī saņemts iesniegums ar lūgumu lietu izskatīt bez atbildētāja klātbūtnes.

Motīvu daļa

[7] Tiesa, pārbaudot lietas materiālus un noklausoties pieteicēja paskaidrojumus, atzīst, ka pieteikums ir nepamatots un tas ir noraidāms.

[8] Lēmumā konstatēts, ka pieteicējs ir pārkāpis Ceļu satiksmes noteikumu 135.6.punkta prasības, kas noteic, ka aizliegts apstāties un stāvēt brauktuvju krustošanās vietā un tuvāk par 5 m no šķērsojamās vai šķērsotās brauktuves malas, izņemot apstāšanos un stāvēšanu pretim sānceļam trīsvirzienu krustojumā, kur ir nepārtraukta 920. vai 921.ceļa apzīmējuma līnija vai sadalošā josla. Šajā apakšpunktā minētās prasības neattiecas uz vietām, kur uz brauktuves izbrauc no blakusteritorijas (pagalma, stāvvietas, degvielas uzpildes stacijas, uzņēmuma u.tml.).

[9] LAPK 149.^{10} panta piektās daļas 8.punktā paredzēta atbildība par stāvēšanu brauktuvju krustošanās vietā vai tuvāk par pieciem metriem no šķērsojamās brauktuves malas uzliek naudas sodu transportlīdzekļa vadītājam trīsdesmit latu apmērā.

Izskatāmajā gadījumā, lai personu sauktu pie administratīvās atbildības atbilstoši šai tiesību normai, nepieciešams konstatēt, ka transportlīdzeklis novietots stāvēšanai brauktuvju krustošanās vietā vai tuvāk par pieciem metriem no šķērsojamās brauktuves malas.

[10] Lietā nav strīda, ka 2009.gada 23.februārī, plkst.13.19 pieteicējs bija novietojis stāvēšanai transportlīdzekli Mazda, ar valsts reģistrācijas numuru */reģistrācijas numurs/*, Rīgā, pie nama */adrese/*.

Lietā pastāv strīds par to, vai, izskatot administratīvā pārkāpuma lietu, iestāde ir objektīvi izvērtējusi lietā konstatētos faktiskos apstākļus un uzliekot sodu ir ņēmusi vērā izdarītā administratīvā pārkāpuma raksturu un pieteicēja personību.

[11] Saskaņā ar LAPK 243.panta pirmo daļu pierādījumi administratīvā pārkāpuma lietā ir jebkuri fakti, uz kuru pamata institūcijas (amatpersonas) likumā noteiktajā kārtībā nosaka administratīvā pārkāpuma esamību vai neesamību, pie administratīvās atbildības sauktās personas vainu un citus apstākļus, kam ir nozīme lietas pareizā izlemšanā.

LAPK 243.panta otrā daļa paredz, ka šos faktus konstatē ar šādiem līdzekļiem: ar protokolu par administratīvo pārkāpumu, ar tās personas

paskaidrojumiem, kuru sauc pie administratīvās atbildības, ar cietušā un liecinieku liecībām, eksperta atzinumu, lietiskajiem pierādījumiem, protokolu par priekšmetu un dokumentu izņemšanu, citiem dokumentiem, kā arī pārkāpumus fiksējošiem tehniskiem līdzekļiem (braukšanas ātruma noteikšanas mērierīces, mērierīces alkohola koncentrācijas noteikšanai izelpotajā gaisā, foto, video un tml.).

Līdz ar to par pierādījumiem lietā var kalpot administratīvā pārkāpuma protokols – paziņojums *(lietas 25.lapa)*, foto uzņēmumi *(lietas 26.lapa)*; invalīda apliecība *(lietas 18.lapa)* un invalīdu stāvvietu izmantošanas karte *(lietas 20., 21.lapa)*.

[12] Lietā nav strīda, ka *V.V.* ir invalīds un viņam ir izsniegta invalīdu stāvvietu izmantošanas karte.

Atbilstoši Ceļu satiksmes noteikumu 307.21.punktam ar invalīdu stāvvietu izmantošanas karti var novietot stāvēšanai automobili stāvvietā, kas apzīmēta ar 837.papildzīmi „Invalīdiem".

Pārkāpuma izdarīšanas vietā – Rīgā, Meistaru ielā pie nama */adrese/*, nav paredzēta stāvvieta, kas paredzēta invalīdiem. Līdz ar to arī uz pieteicēju attiecas vispārējās Ceļu satiksmes noteikumu normas – tostarp 135.6.punkta prasības.

Līdz ar to tiesai jāvērtē, vai invaliditāte ir apstāklis, kas var atbrīvot personu no administratīvās atbildības.

[13] LAPK 17.pants noteic, ka pie administratīvās atbildības nav saucama persona, kaut arī tā izdarījusi šajā kodeksā vai citos normatīvajos aktos, kas nosaka administratīvo atbildību par administratīvajiem pārkāpumiem, paredzētu darbību, ja tā rīkojusies galējās nepieciešamības stāvoklī, tas ir, lai novērstu briesmas, kas draud valsts vai sabiedriskajai kārtībai, īpašumam, pilsoņu tiesībām un brīvībām, noteiktajai pārvaldes kārtībai, ja šīs briesmas konkrētajos apstākļos nav bijis iespējams novērst ar citiem līdzekļiem un ja nodarītais kaitējums ir mazāks nekā novērstais.

Lietā nav strīda, ka pieteicējs nav rīkojies galējās nepieciešamības stāvoklī – transportlīdzeklis bija jānovieto stāvēšanai, lai pieteicējs nokļūtu līdz darba vietai. Tātad nekādas briesmas, kas apdraudētu valsts vai sabiedrisko kārtību, īpašumu, pilsoņu tiesības un brīvības nepastāvēja.

Tāpat lietā nav konstatējami kādi ārkārtas apstākļi, piemēram draudi pieteicēja veselībai vai dzīvībai, kas būtu pamats transportlīdzekļa nekavējošai novietošanai stāvvietā, pārkāpjot Ceļu satiksmes noteikumus. Par šādu iemeslu nevar uzskatīt pieteicēja norādi, ka ielas bijušas apledojušas.

Tiesa konstatē arī savstarpējas pretrunas starp pieteicēja pieteikumā un tiesas sēdē norādītajiem apstākļiem, kas bijuši par iemeslu transportlīdzekļa novietošanai krustojumā. Pieteicējs pieteikumā norāda, ka stāvvieta pie nama Rīgā, */adrese/*, ir apmēram 10 metru plata. Stāvvietas centrā bija novietotas automašīnas, un invalīdiem paredzētā vieta bija aizņemta. Savukārt tiesas sēdē pieteicējs apgalvoja, ka pēc caurlaižu sistēmas atcelšanas 2009.gada sākumā, Vecrīgā vispār nebija stāvvietu tieši invalīdiem.

Turklāt, kā tiesas sēdē apliecināja arī pieteicējs, viņš ir apzinājies, ka pārkāpj Ceļu satiksmes noteikumu prasības. Tiesas rīcībā nav arī pierādījumu, ka pieteicējs būtu vērsies Rīgas domes Satiksmes departamentā, lūdzot rast kādu risinājumu situācijai par iespēju novietot transportlīdzekli stāvēšanai.

Izvērtējot LAPK normas, tiesa neatrod kādu citu īpašu regulējumu attiecībā uz invalīdiem, izņemot 31.panta otro daļu, saskaņā ar kuru pirmās un otrās grupas invalīdiem nevar piemērot administratīvo arestu.

Līdz ar to tiesa nekonstatē, ka izskatāmajā gadījumā invaliditāte būtu apstāklis, kas var atbrīvot pieteicēju no administratīvās atbildības.

[14] Izvērtējot lietā esošos pierādījumus, tiesa no lietā esošajiem pierādījumiem protokola – paziņojuma un foto uzņēmumiem konstatē, ka pieteicējs bija novietojis stāvēšanai transportlīdzekli divu brauktuvju Meistaru ielas un Zirgu ielas krustošanās vietā.

Balstoties uz augstāk minēto, tiesa uzskata, ka pieteicēja darbībās ir konstatējams Ceļu satiksmes noteikumu 135.6.punkta pārkāpums, par ko atbildība paredzēta LAPK 149.^{10} panta piektās daļas 8.punktā.

[15] Saskaņā ar LAPK 32.pantu sodu par administratīvo pārkāpumu uzliek ietvaros, ko nosaka normatīvais akts, kurā paredzēta atbildība par izdarīto pārkāpumu, stingrā saskaņā ar šo kodeksu un citiem aktiem par administratīvajiem pārkāpumiem.

Konkrētajā gadījumā par 149.^{10} panta piektās daļas 8.punktā paredzēto pārkāpumu noteiktā sankcija ir administratīvais naudas sods trīsdesmit latu apmērā, līdz ar to iestādei uzliekot minēto sodu šajā gadījumā nav nepieciešams vērtēt LAPK 32.panta otrajā daļā minētos apstākļus. Tas nozīmē, ka ne iestāde, ne arī tiesa nevar noteikt citu soda apmēru, ja administratīvais pārkāpums ir konstatēts.

[16] LAPK 21.panta otrā daļa noteica *(likuma redakcijā, kas bija spēkā Lēmuma pieņemšanas brīdī)*, ka ceļu satiksmē izdarīto administratīvo pārkāpumu var atzīt par maznozīmīgu, ja par to paredzētais naudas sods nepārsniedz desmit latus un ja šis pārkāpums nav radījis draudus citiem ceļu satiksmes dalībniekiem vai viņu mantai. Norādītajā tiesību normā ietverti divi kritēriji – naudas sods ne lielāks par desmit latiem, nav radīti draudi citiem, – kuriem abiem jāpastāv vienlaicīgi. Tā kā LAPK 149.^{10} panta piektās daļas 8.punktā noteikts naudas sods trīsdesmit lati, iestādei nebija iespējams šo pārkāpumu atzīt par maznozīmīgu. Tāpat nebija arī iespējams piemērot soda veidu – brīdinājums, tā kā šāds sods nav paredzēts LAPK 149.^{10} panta piektās daļas 8.punktā.

[17] Sprieduma sastādīšanas brīdī LAPK 21.panta otrā daļa noteic, ka ceļu satiksmē izdarīto administratīvo pārkāpumu var atzīt par maznozīmīgu, ja par to paredzētais naudas sods nepārsniedz trīsdesmit latus un ja šis pārkāpums nav radījis draudus citiem ceļu satiksmes dalībniekiem vai viņu mantai.

Ceļu satiksmes noteikumu 1.24. punkts noteic, ka krustojums ir vieta, kur krustojas, piekļaujas vai atzarojas ceļi vienā līmenī. Krustojums ir

norobežots ar iedomātām līnijām, kas savieno brauktuves pretējo malu noapaļojuma sākumu.

Ņemot vērā minēto krustojuma definīciju un lietas materiālos esošos foto uzņēmumus, tiesa konstatē, ka transportlīdzeklis ir novietots stāvēšanai jau pašā krustojumā. Šādi stāvēšanai novietots transportlīdzeklis ne tikai ierobežo kustības caurlaidību krustojumā, bet arī aizsedz skatu tiem transportlīdzekļu vadītājiem, kuriem jāveic pagrieziena manevrs – tātad rada situāciju, kas var izraisīt ceļu satiksmes negadījumu. Tā kā krustojums nav pārskatāms tur novietoto transportlīdzekļu dēļ, arī gājējiem nav iespējams droši šķērsot krustojumu.

Izvērtējot administratīvā pārkāpuma raksturu, tiesa arī nesaskata pamatu saskaņā ar LAPK 21.pantu atbrīvot pieteicēju no administratīvās atbildības un aprobežoties ar mutvārdu aizrādījumu, jo pieteicēja pārkāpums pēc sava rakstura apdraud ceļu satiksmes kārtību un rada draudus citiem ceļu satiksmes dalībniekiem.

Ievērojot minēto, tiesa uzskata, ka konkrētajā gadījumā pieteicējs nav atbrīvojams no administratīvās atbildības izdarītā pārkāpuma maznozīmīguma dēļ.

[18] Ņemot vērā izklāstītos apsvērumus, tiesa secina, ka pārsūdzētais Lēmums ir tiesisks un pamatots, tādējādi atstājams negrozīts, bet pieteicēja pieteikums ir noraidāms.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246.-251.pantu, 289.-291.pantu, Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 286.panta pirmās daļas 1.punktu, tiesa

nosprieda:

atstāt negrozītu Rīgas pašvaldības policijas 2009.gada 23.marta lēmumu Nr.D57/1-25/16, bet *V.V.* pieteikumu noraidīt.

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā 20 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā.

Tiesnesis (paraksts) M.Birkmanis

NORAKSTS PAREIZS
Administratīvās rajona tiesas

tiesnesis _____ M.Birkmanis
Rīgā, 2010.gada 19.oktobrī.